

ВІДПОВІДНІСТЬ ФОРМАТІВ ЖУРНАЛІВ ДО ЇХ ВИДІВ. НА ПРИКЛАДІ "ВІСНИКА СУМДУ"

Доп. – Максюта А.В., ІР-34

Наук. кер. – ст. викл. Садівничий В.О.

Розглядаються формати науково-популярних журнальних видань. На прикладі "Вісника СумДУ" показуються відхилення у форматах журналів, що є порушенням видавничо-поліграфічних стандартів.

Ключові слова: журнал, види журналів, формат, поля.

Журнал [часопис] – періодичне видання, яке виходить під постійною назвою, має постійні рубрики, містить статті, реферати, інші матеріали з різних громадсько-політичних, наукових, виробничо-практичних та інших питань, літературно-художні твори, ілюстрації, фотографії.

Журнал може мати додаток чи додатки у вигляді періодичних чи продовжуваних видань, а також платівок, дискет, магнітофонних стрічок, інших носіїв аудіовізуальної інформації.

Залежно від змісту існують такі види журналів:

- громадсько-політичний журнал;
- науковий журнал ;
- науково-популярний журнал;
- популярний журнал;
- виробничо-практичний журнал;
- літературно-художній журнал;
- реферативний журнал.

Залежно від призначення журнали поділяються на такі види:

- журнали для широкого кола читачів;
- журнали для фахівців;
- журнали для дітей різної вікової категорії (дошкільнят, наймолодших школярів, школярів середнього та старшого віку).

Основні розміри та кількісні параметри видання умовно можна згрупувати за такими блоками:

- формати видань;
- обсяги видань;
- обсяги редакторської роботи.

Форматом видання прийнято вважати розмір за шириною й висотою, що склався після обрізування видання з трьох сторін.

Розмір книжкового чи періодичного видання, що ставав похідним після згинання (фальцювання) аркушів паперу в кілька разів (два, три, чотири чи п'ять) отримував свій формат.

Формат журналу повинен бути встановлений видавцем залежно від змісту, призначення чи оформлення журналу з урахуванням вимог ГСТУ 29.1-97 "Журнали. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги" і повинен бути постійним протягом року.

"Вісник СумДУ" – це науково-популярний журнал для широкого кола читачів. Згідно з державними стандартами формат науково-популярного журналу може бути 70x100/16, 70x108/16, 84x108/16, 84x108/32, допускається також 60x90/8. Висота сторінки без полів повинна включати колонтитул за його наявності, але не повинна включати колонцифру (виняток – розміщення колонцифри у рядку колонтитулу). Формат сторінки без полів повинен бути 8x12³/₄ кв, розміри полів до обрізування 13; 16; 18; 24 мм. Формат паперу журналу "Вісник" становить 70x108/16 см, формат журналу до обрізування 175x270 мм, формат журналу після обрізування 170x260 мм.

Згідно з вимогами стандарту, друкарні можуть допустити відхилення від запропонованих форматів журналу не більше одного міліметра. Такі відхилення можуть статися тоді, коли друк здійснюється на застарілому поліграфічному обладнанні. За умов виявлення більших відхилень, видання вважатиметься таким, яке випущене з порушенням вимог діючих стандартів.

Якщо розглядати "Вісник Сум ДУ" за 1994 рік, то розміри полів у журналі на кожній сторінці різні, і ця відмінність дуже суттєва. У "Віснику" за 1998 рік розміри полів також різні, але відмінність їх складає 1-2 мм. У "Віснику" за 2005 рік розміри полів майже однакові, тільки на деяких сторінках різниця 1-2

мм. У старіших випусках журналу формат паперу навіть не вказаний.

Підсумовуючи сказане вище варто констатувати – формат журнального видання “Вісник Сум ДУ” не завжди відповідає вимогам державних стандартів.

РОЛЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ ОРІЄНТАЦІЇ МАС І СОЦІАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ

Доп. – Маслова О., ЖТ-52

Наук. кер. – ст. викл. Садівничий В.О.

Досліджується роль ЗМІ у соціальній орієнтації мас і соціальному управлінні та місце журналіста в цих процесах.

Ключові слова: *інститути соціального інформування, журналістський вплив, виховання мас.*

Все, що оточує нас (матеріальні та нематеріальні речі), несе певну інформацію. Скільки мільйонів років існує наш світ, а безліч таємниць ще не розгадано, тобто ми не є носіями повної інформації про нього.

Відомо, що найбільшою ціллю будь-якого демократичного суспільства є перемога в боротьбі за формування у кожного його представника соціальної позиції та світогляду, які б відповідали певним ідеалам, цінностям і завданням, а також пробудженню соціальної активності, спрямованої на здійснення цих цілей і завдань.

Оскільки суспільство відчуває потребу в отриманні регулярної інформації, то й утворює спеціальні інститути, які надають її своєчасно, а також використовують силу інформації з метою впливу на суспільство через засоби масової інформації. Таким чином, інститути соціального інформування – преса, радіо, телебачення – одночасно є інститутами виховання політичної культури та економічного мислення, необхідні для суспільного прогресу. Треба мати на увазі, що ЗМІ не здійснюють власне керівництва тими або іншими соціальними процесами і не приймають управлінських рішень. Вони лише